

Trong nhng năm gần đây, vtc đình công của công nhân VN xy ra khá ph bi n...

AFP photo

Công nhân m t vtc ng i ch ngoài đng tìm vtc tng ngày. (nh minh h a)

và v i s l ng công nhân tham gia r t đông.

Nguyên nhân của ph n l n các cu c đình công là do công nhân cho r ng gi i ch tr l ng th p, không đúng h n ho c tăng ca, tăng gi quá nhi u. Câu h i đ t ra là v y công đoàn của Vi t Nam đóng góp gì trong vtc tr giúp công nhân trong các tranh ch p này và công nhân nghĩ gì v vai trò của công đoàn hi n nay?

Không làm đúng nhi m v

Cách đây m t tháng, h n m t ngàn công nhân nhà máy may gia công giày Bolchen của Đài loan ở thành ph H Chí Minh đã đình công. Nguyên nhân là do nhà máy yêu c u công nhân tăng s n l ng quá m c khi n h b m t kho n ti n th ng h n m t trăm ngàn đ ng m t tháng mà tr c đó h đ c h a là s đ c nh n.

Cu c đình công này cũng gi ng nh r t nhi u các cu c đình công khác ở Vi t Nam trong th i gian gần đây. Ph n l n công nhân ti n hành đình công do các b c xúc v v n đ ti n l ng, th ng, và th i gian làm vtc.

Theo tôi ch ng nào còn bóc t thì còn đình công. Cái g c của nó là ph i h n ch bóc t đ giám thi u đình công. Th hai là ph i có m t công đoàn m nh. Công đoàn th c s n m đ c tình hình, n m đ c pháp lu t và yêu c u của đoàn viên và có năng l c th ng l ng, và đ a ra các yêu sách v t n l ng

Ông Ô.Nguyễn Văn Dũng, VT. Viên Công nhân

Theo B Lao đng Th ng binh và Xã h i, trong năm 2008, s v đình công ở Vi t nam là 650 v , tăng 30% so v i năm 2007. Riêng 10 tháng đ u năm nay, s v đình công trên toàn Vi t Nam 171 v .

Ông Nguyễn Văn Dũng, Viên tr ng Viên Công nhân và Công đoàn, thu c T ng liên đoàn Lao đng Vi t nam nh n xét v nguyên nhân sâu xa của các cu c đình công t i Vi t nam nh sau:

Nguyễn Văn Dũng: theo tôi ch ng nào còn bóc lột thì còn đình công. Cái g c a nó là ph i h n ch bóc lột đ giám thi u đình công. Th hai là ph i có m t công đoàn m nh. Công đoàn th c s n m đ c tình hình, n m đ c pháp lu t và yêu c u c a đoàn viên và có năng l c th ng l ng, và đ a ra các yêu sách v ti n l ng thì nó s không x y ra đình công.

Cũng theo ông Dũng thì hi n Vi t Nam có kho ng 70,000 công đoàn c s ở các doanh nghi p. Theo lu t quy đ nh thì t t c các công nhân đ u ph i tham gia vào công đoàn và có đóng phí hàng tháng cho công đoàn đ công đoàn đ i di n cho quy n l i c a mình.

Th nh ng trong ph n nhi u các v tranh ch p x y ra gi a gi i ch và công nhân trong th i gian v a qua, công đoàn đã không th c s đóng góp đ c ti ng nói m nh m cho ng i làm công. Anh Tr n Đ c Hùng Anh, m t nhân viên thu c công ty Bolchen nói:

Tr n Đ c Hùng Anh: công đoàn ở Vi t nam không gi ng nh nghi p đoàn ở các n c ph ng Tây. Công đoàn ở đây nó gi ng nh công đoàn c a ch ch không ph i là công đoàn c a công nhân.

Nó ch bênh v c quy n l i c a ch ch không bênh v c quy n l i c a công nhân. Nó đ t công đoàn ra đ thăm do công nhân. Công nhân có bãi công thì nó đoán tr c ý đ nh, nó xem ai đ ng đ u, b i lu t Vi t nam là n u mà bãi công h p pháp là ph i báo v i công đoàn tr c.

Mình mà báo cho công đoàn bi t tr c thì công đoàn giàn x p không có bãi công, nh ng ng i có ý đ nh t ch c bãi công là nh ng ng i đ u tiên b cho thôi v c.

Công đoàn ở Vi t nam không gi ng nh nghi p đoàn ở các n c ph ng Tây. Công đoàn ở đây nó gi ng nh công đoàn c a ch ch không ph i là công đoàn c a công nhân. Nó ch bênh v c quy n l i c a ch ch không bênh v c quy n l i c a công nhân.
Anh Tr n Đ c Hùng Anh, Công nhân

Cũng theo anh Tr n Đ c Hùng Anh thì nh ng ng i lãnh đ o công đoàn c s do giám đ c b u ra nên th ng h r t s m t vi c n u đ i di n cho quy n l i c a công nhân.

ở m t s công ty t nhân, đ c bi t là nh ng công ty có s lao đ ng th p thì th m chí còn không có t ch c công đoàn.

Thi u k năng, thi u hi u bi t v lu t pháp

Ông Nguyễn Văn Dũng cho r ng trong th i gian v a qua, ở m t s n i các công đoàn c s ch a th c s hoàn thành t t nhi m v c a mình là vì nh ng ng i đ i di n công đoàn còn thi u các k năng, hi u bi t c n thi t, ch a có đ b n lĩnh đ đ ng ra đ i di n quy n l i cho công nhân và thay m t công nhân đàm phán th ng l ng v i gi i ch . Ông nói:

Nguyễn Văn Dũng: cái khó nh t là h đ c ng i lao đ ng tin c y, đ c b u, nh ng k năng, hi u bi t còn m i m . Kinh nghi m ở nhi u n c cho th y đây là đi m m u ch t c a vi c nâng cao hi u qu c a h at đ ng công đoàn.

Trong th i gian v a qua, ở m t s n i các công đoàn c s ch a th c s hoàn thành t t

nhm v c a mình là vì nhng ng i đ i đn công đoàn còn th u các k năng, hi u b t c n th t, ch a có đ b n lĩnh đ đng ra đ i đn quy n i cho công nhân và thay m t công nhân đm phán th ng i ng v i g i ch .

Ô.Nguy n Văn Dũng, VT. Vi n Công nhân

Theo ông Nguy n Quang Nhân thu c liên đoàn lao đng t nh Lâm Đng thì 80 năm qua công đoàn Vi&t nam m t mình m t ch . Công đoàn Vi&t nam theo ‘kinh đn n’ là c u n i li n gi a Đng Cng s n và ng i lao đng, hoc là ‘c u n i li n gi a doanh nghi p và ng i lao đng’. Vì quen là ‘c u n i’ nên h đã quên đi ý thc vai trò đ i đn b o v ng i lao đng. Công đoàn Vi&t nam đã đng ‘nhm ch’, sai v trí, t c là công đoàn đng v phía ‘Đng, nhà n c, ch doanh nghi p ch không ph i đng v phía ng i lao đng’.

Tr c th c trng trên, năm 2006, t i Vi&t nam đã có hai t ch c công đoàn đ c l p đ c thành l p là Hi p h i đoàn k t công nông và công đoàn đ c l p. Nhng ng i sáng l p ra các t ch c này cho r ng ng i lao đng có quy n thành l p công đoàn đ c l p c a mình, đ c đóng qu , qu n lý và thuê ng i chuyên nghi p đi u hành t ch c c a mình.

H có quy n t do thành l p các t ch c công đoàn theo ngành, công đoàn theo lãnh th và t do liên k t v i các t ch c công đoàn khác.

Tuy nhiên ch sau m t th i gian ng n ho t đng, nhng ng i sáng l p các t ch c này đã b chính quy n b t gi và k t án tù vì cáo bu c xâm ph m an ninh qu c gia.

Năm nay Công đoàn Vi&t nam k ni m 80 năm h at đng.

Theo ông Nguy n Văn Dũng thì trong su t 80 năm qua công đoàn Vi&t Nam đã có nhi u đóng góp. Ông cũng th a nh n là v n còn nhng h n ch nh t đnh liên quan đ n v n đ v hoàn thi n khung pháp lý, h thng pháp lu t công đoàn, và năng l c ho t đng c a công đoàn c s . Ông tin r ng n u kh c ph c đ c nhng h n ch đó thì công đoàn Vi&t nam s th c s v ng m nh và đ i đn đ c quy n i c a công nhân.